GuyAI
מבית GOOL בגרויות

סוג הבחינה: בגרות
מועד הבחינה: חורף, מועד נבצרים תשפ"א, 2021
מספר השאלון: 22262
שם התלמיד/ה: _____

היסטוריה

שאלון 22262 (אקסטרניים, בית שני)

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שעה וחצי.
ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה פרק אחד ובו ארבע שאלות.
ענה על שתי שאלות.
מן השאלות שתבחר לענות עליהן, חובה לבחור לפחות שאלה אחת שיש בה מקור.
(2 × 50) סך הכול — 100 נקודות.
שים לב: תלמיד שאושר לו מבחן מותאם אינו חייב לבחור בשאלה שיש בה מקור.
ג. חומר עזר מותר בשימוש: אין.
ד. המלצה לחלוקת זמן: כ־40 דקות לכל שאלה.
כתוב במחברת הבחינה בלבד. רשום "טיוטה" בראש כל עמוד המשמש טיוטה.
כתיבת טיוטה בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.
ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

בהצלחה!

השאלות

בית שני — מעם מקדש לעם הספר

ענה על שתיים מן השאלות 1-4 (לכל שאלה — 50 נקודות).
מן השאלות שתבחר לענות עליהן, חובה לבחור לפחות שאלה אחת שיש בה מקור.

1. השלטון הרומי בארץ־ישראל

(50 נקודות)

א. מהו "מלך חסות"? הסבר כיצד שתיים מפעולותיו של הורדוס מעידות על היותו מלך חסות.

(25 נקודות)

ב. הצג שלושה תפקידים של הנציבים הרומאים בתקופת השלטון הרומי הישיר ביהודה.

(25 נקודות)

2. "המרד הגדול"

(50 נקודות)

א. הסבר שלוש סיבות לפרוץ "המרד הגדול".

(25 נקודות)

ב. הצג שתיים מן התוצאות של "המרד הגדול", אחת בתחום הדתי ואחת בתחום הדמוגרפי.

(25 נקודות)

3. מקור — מירושלים ליבנה

(50 נקודות)
(ראו בנספח: לפניך קטע מן התלמוד העוסק בשאלת המשך החיים היהודיים לאחר חורבן בית המקדש.)

א. לפניך קטע מן התלמוד העוסק בשאלת המשך החיים היהודיים לאחר חורבן בית המקדש.
הסבר את התגובה של רבים מן העם (הפרושין) על חורבן בית המקדש, ואת דרך ההתמודדות שרבי יהושע מציע.
בסס את דבריך על הקטע.

(25 נקודות)

ב. הצג שלושה תפקידים של בית הכנסת לאחר חורבן בית המקדש.

(25 נקודות)

4. מקור — מרד בר כוכבא

(50 נקודות)
(ראו בנספח: לפניך קטע מדבריו של ההיסטוריון הרומאי דיו־קסיוס, המתאר את מרד בר כוכבא.)

א. לפניך קטע מדבריו של ההיסטוריון הרומאי דיו־קסיוס, המתאר את מרד בר כוכבא.
הסבר על פי הקטע ועל פי מה שלמדת את הסיבות למרד בר כוכבא.
הצג שתיים מן הפעולות שהביאו להישגים של היהודים עם פרוץ המרד.
(25 נקודות)

ב. הצג את תוצאות מרד בר כוכבא בשלושה מן התחומים: דמוגרפי, כלכלי, מדיני, דתי.
(25 נקודות)

נכתב ונבדק על ידי צוותי GOOL בגרויות ו-GuyAI · www.guyai.co.il

נספח – המקורות

לפניך קטע מן התלמוד העוסק בשאלת המשך החיים היהודיים לאחר חורבן בית המקדש.

כשחרב בית המקדש השני רבו פרושין* בישראל שלא לאכול בשר ושלא לשתות יין.

נטפל להם רבי יהושע, אמר להם – בַּנַי, מפני מה אין אתם אוכלים בשר ואין אתם שותים יין?

אמרו לו – נאכל בשר שממנו היו מקריבים על גבי מזבח ועכשיו בָּטֵל [ועכשיו אי אפשר]?

נשתה יין שמנסכים [שופכים] על גבי המזבח ועכשיו בטל?

אמר להם [רבי יהושע]: אם כן לחם לא נאכל [...] פירות לא נאכל שכבר בטלו ביכורים [...] מים לא נשתה שכבר בטל ניסוך המים. שתקו.

אמר להם: בַּנַי, בואו ואומר לכם, שלא להתאבל כל עיקר [בכלל] אי אפשר שכבר נגזרה גְּזֵרה. ולהתאבל יותר מדי אי אפשר שאין גוזרים גזרה על הציבור אלא אם כן רוב ציבור יכולים לעמוד בה [...] אלא כך אמרו חכמים סד [מסייד] אדם את ביתו בסיד ומשייר [משאיר] בו דבר מועט [קטע שאינו מסויד].

- אנשים שפרשו מהנאות החיים.

(מעובד על פי תלמוד בבלי, בבא בתרא, דף ס, עמוד ב)

לפניך קטע מדבריו של ההיסטוריון הרומאי דיו־קסיוס, המתאר את מרד בר כוכבא.

מלחמה לא קטנה ולא קצרה נגרמה כאשר ייסד הדריאנוס בירושלים עיר במקום זו שהוחרבה, אשר הוא קרא לה גם איליה קפיטולינה, וכאשר הוא הקים במקום מקדש האלוהים, מקדש אחר לזאוס. כי היהודים נזדעזעו מכך שזרים מתיישבים בעירם, ושמקדשי נכר נבנים בה. הם נשארו שקטים כל עוד הדריאנוס שהה במצרים ושוב בסוריה. אלא שהם הכינו בצורה בלתי הולמת את כלי הנשק שהטילו עליהם לייצר, כדי שהם יוכלו להשתמש בהם לאחר שייפסלו על ידי הרומאים.

כשהדריאנוס התרחק, מרדו בו היהודים בגלוי. היהודים לא העזו להסתכן במערכה חזיתית עם הרומאים. הם תפסו את המקומות הנוחים של הארץ וחיזקו אותם במחילות ובחומות, כדי שישמשו להם כמקלטים בעת מצוקה וגם כדי שיוכלו לנוע בחשאי, אלה לקראת אלה, מתחת לפני הקרקע. הם קדחו פירים אל הדרכים התת־קרקעיות, כדי שייקלטו בהם אוויר ואור.

(מתוך א' אופנהיימר, מרד בר כוכבא, מרכז זלמן שזר, עמ' 12)

כל הבגרויות בהיסטוריה עם פתרונות מלאים: www.guyai.co.il/bagrut/history